

Vragen en antwoorden

21 oktober 2014

1. Context	1
2. Vragen over proces	1
3. Vragen over de uitvoeringsfase	2
4. Vragen over de schetsen voor het inrichtingsplan	3
4.1 Bij de schets 'Geul'	3
4.2 Bij de schets 'Lappendeken'	4
4.3 Bij de schets 'Weids'	4
5. Informatie over de uitvoeringsfase	5

1. Context

Bosscherwaarden B.V. heeft plannen om zand te gaan winnen en baggerspecie te bergen in de Bosscherwaarden en daarmee deze uiterwaarden in te richten als toegankelijke en beleefbare riviernatuur. Of dit plan uitgevoerd kan worden is nog niet besloten.

De gemeente Wijk bij Duurstede heeft aangegeven dat dit in principe een invulling kan zijn van de gemeentelijk wensen t.a.v. de uiterwaard (zie ook bijlage 1a). De Provincie Utrecht heeft aangegeven dat dit past binnen de natuurplannen van de provincie (zie ook bijlage 1b). Daarom heeft de gemeente besloten in april van dit jaar dat ze mee wil werken aan het opstellen van een inrichtingsplan. Zij zal echter pas op basis van onder andere het inrichtingsplan het besluit nemen of het project daadwerkelijk door gaat. Dit heeft de gemeente toegelicht in een openbare bijeenkomst op 21 mei 2014 (zie ook de uitnodigingsbrief met toelichting van de gemeente in bijlage 4).

Om een goed inrichtingsplan te kunnen maken, vindt de Bosscherwaarden B.V. het belangrijk, dat de omwonenden, lokale organisaties en toekomstige gebruikers van de uiterwaard nauw betrokken worden. Bosscherwaarden BV heeft Stroming gevraagd het inrichtingsplan op te stellen, Arcadis verzorgt de benodigde vergunningen. Royal HaskoningDHV stelt het MER op. Zij vormen samen het projectteam. De vier bevoegde gezagen, te weten Provincie Utrecht, Rijkswaterstaat, Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en gemeente Wijk bij Duurstede zijn reeds betrokken.

De Bosscherwaarden BV wil in overleg met de bij het proces betrokken partijen en omwonenden op een open en transparante wijze toewerken naar een wensenlijst en vervolgens naar een inrichtingsplan. Met dit doel is een klankbordgroep opgericht, waarin een aantal omwonenden en vertegenwoordigers van Wijkse organisaties nauw betrokken is bij het opstellen van het inrichtingsplan. Daarnaast is op 7 juli een openbare informatieavond gehouden. Het impressieverslag daarvan is beschikbaar via de website www.bosscherwaarden.nl. De vragen die daar werden gesteld, en die na deze informatieavond via de mail zijn gesteld, worden beantwoord in deze nota van antwoorden.

In deze notitie staan de vragen die gesteld zijn tijdens informatiebijeenkomst op 7 juli 2014 en in de daarna binnen gekomen mails en de antwoorden. De vragen zijn verdeeld in drie categorieën: vragen over het proces, vragen over de uitvoeringsfase en vragen over de inrichtingsschetsen.

2. Vragen over proces

1. Hoe is de wensenlijst tot stand gekomen?
 - a. *In de periode na de gemeentelijk bijeenkomst in mei 2014 heeft bureau Stroming gesprekken gevoerd met iedereen die aangaf een gesprek te willen. Dit waren ongeveer 30 mensen wonend in de omgeving van de Bosscherwaarden of aangesloten bij een (lokale) organisatie zoals de LTO en VNMW. In deze gesprekken zijn de mensen bevraagd of ze de herontwikkeling zien zitten en over hun wensen met betrekking tot de uitvoeringsperiode en de uiteindelijke inrichting –los van de uiteindelijke beslissing van de gemeenteraad of het project door kan gaan of niet. Daarom staan er zowel wensen als ook grote bezwaren bij de reacties. Na de bijeenkomst op 7 juli heeft iedereen de gelegenheid gehad om de wensenlijst aan te vullen. De definitieve wensenlijst bestaat uitsluitend en volledig uit de reacties die zijn geopperd in de gesprekken en in de aanvullingen daarna.*
2. Zijn de adviesbureaus wel onafhankelijk, aangezien ze door de Bosscherwaarden B.V betaald worden?

- a. *Het gebeurt vaak dat bedrijven worden ingehuurd om advies te geven, zaken te controleren of metingen te doen. De uitkomsten van dat advies, de controles en de meldingen zijn daarmee niet per definitie gelijk aan de wens van de opdrachtgever. Arcadis bv, Royal HaskoningDHV bv en bureau Stroming bv opereren in opdracht van De Bosscherwaarden BV, maar zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen integriteit. Hun rol is adviserend en niet sturend. Daarnaast worden de resultaten (MER, vergunningaanvragen) beoordeeld door het bevoegd gezag.*
3. Wilt u de lijst met emailadressen openbaar maken?
 - a. *De Bosscherwaarden BV voelt zich niet vrij om contactinformatie te verspreiden van de mensen met wie zij gesproken hebben, of die op de bijeenkomst zijn geweest vanuit privacy-oogpunt. Zij vinden het belangrijk dat de betrokkenen en omwonenden elkaar goed kunnen vinden. Daarom organiseert zij met enige regelmaat open bijeenkomsten. In mei 2014 heeft de gemeente een informatieavond georganiseerd waarin is toegelicht waarom de gemeente een samenwerkingsovereenkomst heeft getekend om te komen tot een inrichtingsplan voor de Bosscherwaarden. De lijst van adressen die zijn uitgenodigd voor deze avond is door de gemeente beschikbaar gesteld.*
 4. Het is nu al mooi, het is al natuur, wie ben jij , wie zijn jullie om te bepalen dat het huidige géén natuur is ?
 - a. *We zijn het eens dat het nu een mooi gebied is. De Bosscherwaarden B.V. ziet er kansen om als ondernemer voor Wijk iets te betekenen. Haar ambitie is het om een er mooi en toegankelijk gebied van te maken, waar plek is voor riviernatuur en recreatie op een passende manier. En daarmee de visie Waterfront van de gemeente Wijk bij Duurstede te realiseren en de afspraken van o.a. provincie, natuurorganisaties en LTO over deze uiterwaard in te vullen (zie het Akkoord van Utrecht). Hoe die passende manier eruit ziet, wil de initiatiefnemer graag met de omwonenden en andere betrokkenen bespreken. Dat was het doel van het gesprek over de mogelijke toekomstige inrichting.*
 5. Wanneer is de MER klaar?
 - a. *Volgens de huidige planning zal het concept-MER in mei 2015 gereed zijn. De resultaten zullen dan in een informatiebijeenkomst worden toegelicht en met het bevoegd gezag worden besproken. Het eindconcept-MER zal in augustus 2015 gereed zijn. Dit eindconcept-MER zal vervolgens gelijktijdig met de vergunningaanvraag voor de ontgroning in maart 2016 worden ingediend bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag zal op dat moment de stukken ter inzage leggen en een ieder de gelegenheid geven voor het indienen van een zienswijze. Het bevoegd gezag zal dan ook advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage vragen.*

3. Vragen over de uitvoeringsfase

1. Hoe lang gaat de uitvoeringsperiode duren?

Er spelen veel belangen. De gemeente heeft onder andere als voorwaarde voor het voeren van verkennende gesprekken over het project een beperkte doorlooptijd gesteld. De provincie wil dat er zorgvuldig met grondstoffenlocaties omgegaan wordt, daarvoor is meer ruimte bij een langere doorlooptijd. Daarnaast betekent een kleinere ontgraving niet per sé een kortere doorlooptijd. Het volledig benutten van het project is de meest duurzame optie. Bosscherwaarden ligt zeer strategisch m.b.t. de transportafstanden voor de zand- en baggermarkt. Meerdere kleine projecten zullen ook meerdere malen het vergunningentraject moeten doorlopen (ca 12 jaar) en het daarbij horende risico met zich meebrengen. Ten slotte kan er minder efficiënt worden gewerkt op grotere afstand van de

afnemers/leveranciers. Zie ook paragraaf 5 in deze notitie. Onderzocht wordt of een gefaseerde uitvoering van de werkzaamheden, waarbij delen van de Bosscherwaarden waar is ontzand en aangevuld versneld worden ingericht, een oplossing kan bieden voor het scenario dat de gehele uiterwaard eerst wordt afgegraven en daarna wordt ingericht. Zo wordt het resultaat van de herinrichting sneller zichtbaar.

2. Wordt er vervuild materiaal gestort in de Bosscherwaarden als de plannen doorgaan?
 - a. *Baggerspecie bestaat doorgaans uit onverkoopbare, meestal gemengde (klei en zand) grond of waterbodem. Bij het verlenen van een vergunning worden grenzen gesteld aan de mate van verontreiniging. Mocht het tot een vergunning komen in de Bosscherwaarden dan zal enige vorm van verontreiniging toegestaan zijn, maar er zal geen materiaal geaccepteerd worden dat gevaarlijk is. Daar zijn weer speciale depots voor. De overheid ziet daar streng op toe.*
3. Informatie over inzicht in de snelheid van de realisatie is belangrijk. Het is heel moeilijk voor te stellen hoe het gebied in tijd gaat transformeren en wat voor overlast erbij komt kijken.
 - a. *De initiatiefnemer zal zeker in het vervolgproces veel informatie geven over de uitvoering. Er is ook een grote behoefte aan informatie en daar zal aan worden voldaan. Zie paragraaf 5 in deze notitie.*

4. Vragen over de schetsen voor het inrichtingsplan

4.1 Bij de schets 'Geul'

1. Kunnen de kleine plassen (of één daarvan) niet behouden blijven?
2. Hoe hoog wordt het land in de uiterwaard straks en hoe vaak overstroomt dat?
3. Kan er een afsluiting komen als er een geul komt om boten en jetski's tegen te houden?
4. Moet de weg naar de terp opgehoogd worden om tijdens hoogwater bij de steenfabriek te komen?
5. De ruimte die straks rondom de steenfabriek resteert, is wel heel klein. Zo komt de fabriek geïsoleerd te liggen en verdwijnt een deel van de historie van deze plek. Kan dat aangepast worden?
6. Kan het kleispoorlijntje worden aangegeven op de kaart?
7. Kan de zomerkade bovenstrooms verlaagd worden om instroom van de uiterwaard te bevorderen?
8. Voorkomen dat de Lekdijk door meer mensen wordt gebruikt die naar het gebied toe willen. Daarom de parkeerplaatsen aan de rand (zowel rechts als links). Kan dat aangepast worden?
9. Wat gebeurt met de sluisjes (er zijn er twee) in de zomerkade, die nu aan de westkant van het gebied liggen?
10. Waarom ligt de hoogwatervluchtplaats daar en voor welke dieren is deze bedoeld?
11. Welke grazers worden ingezet?
12. Wie gaat er voor de grazers zorgen?
13. Zijn er mogelijkheden voor schapenbegrazing?

Bovenstaande vragen zijn verwerkt in een nieuwe versie van de schets Geul. De meeste inhoudelijke suggesties, zoals vraag 1,2,3,5, 6,7,8 en 9 zijn daarin verwerkt, sommige vragen zoals 11 en 12 kunnen nu nog niet beantwoord worden, omdat dit pas in een beheerplan aan bod komt. T.a.v. 3 geldt dat er partijen zijn, die juist hebben verzocht om in deze variant de toegankelijkheid vanaf het water te bieden, technisch is een afsluiting natuurlijk gemakkelijk te regelen. T.a.v. 4 geldt dat de bereikbaarheid van het steenfabrieksterrein min of meer op hetzelfde niveau blijft als in de huidige

situatie. T.a.v. 10 is het gebruikelijk om bij een natuurinrichting in een uiterwaard te zorgen voor droge voeten voor de grazende dieren en de overige fauna. T.a.v. 13 is het antwoord dat er weliswaar mogelijkheden zijn voor schapenbegrazing, maar dat schapen van origine niet in de Nederlandse natuur voorkomen en minder zelfredzaam zijn dan runderen en paarden.

Het doel van deze schetsen is om de inrichtingswensen en zorgen vanuit het publiek goed in kaart te brengen en uiteindelijk te vertalen naar één samenvattend inrichtingsplan. Dit wordt de volgende stap.

4.2 Bij de schets 'Lappendeken'

1. De oeverwal ligt op de verkeerde plek gesitueerd (in een bestaande laagte), deze moet meer naar de rivier verschuiven. Kan dit worden aangepast?
2. Graag (kleine)parkeerplaatsen aan de oost en westpunt langs dijk opnemen om zo verkeer door het gebied te verminderen. Kan dat worden aangepast?
3. Graag alleen bestemmingsverkeer op de weg naar de Steenfabriek, verkeer zo veel mogelijk ontmoedigen vanwege de rust in het gebied. Kan dat worden aangepast?
4. Het bos en de rails ten noorden van de steenfabriek moet behouden blijven, op de schets stond water maar dit is niet wenselijk. Kan dat worden aangepast?
5. Bij de ontwikkeling van een kleine strang zou deze bij voorkeur ook aangesloten moeten worden aan de rivier. Kan dat worden aangepast?
6. Indien reconstrueren van cultuurland aan de noordoostkant, kan er dan beheerd worden met extensieve beweiding en kunnen honden geweerd worden?
7. Hou rekening met de bestaande natuurwaarden(bever) tijdens de uitvoering.

Bovenstaande vragen zijn verwerkt in een nieuwe versie van de schets Lappendeken, de vragen 1, 2, 3, 4, 6 en 7 zijn er in verwerkt. Vraag 5 is niet verwerkt, om juist iets te kiezen te hebben ten opzichte van de schets Geul, die wél verbonden is met de rivier. In de schets Lappendeken is de strang meer gericht op waterplantenontwikkeling dan op leefgebied voor vissen.

4.3 Bij de schets 'Weids'

1. Kan het wandelpad over privaat terrein (de huizen naast de steenfabriek) verplaatst?
2. Kan de toegangsweg voor auto's aan de uiterste westpunt gesitueerd worden? Hier moeten dan ook parkeerplaatsen gesitueerd worden.
3. Waarom niet gelegenheid gebruiken om oude geul met naastgelegen oever te herstellen?
4. Kunt u in het oostelijke gedeelte een kleine reconstructie maken van het originele, natuurlijke rivierlandschap met erbij spontaan groeiende flora en fauna?
5. Kan er ruimte en leefomgeving voor de bever in het gebied worden behouden?
6. Kan het fietspad door de uiterwaard worden geschrapd? Hoogstens langs de voet van de zomerdijk.

De vragen 1,2, 4, 6 zijn verwerkt in de nieuwe schets Weids. Vraag 3 is niet verwerkt omdat daarmee deze schets weer te veel gaat lijken op de andere schetsen. Als het belangrijk gevonden wordt om een oude rivierloop met naastgelegen oever in het inrichtingsplan te krijgen, ligt de keuze voor schets Geul meer voor de hand. Hetzelfde geldt voor vraag 5, de bever zal bij Geul en Lappendeken meer leefgebied krijgen dan in deze variant Weids, waarin het open water beperkt blijft tot de bestaande plassen.

5. Informatie over de uitvoeringsfase

Het inrichtingsplan richt zich op de eindfase van het project. Echter voordat het zo ver is moet er nog wel het nodige werk worden verzet. In grote lijnen kan het project worden ingedeeld in vier fasen:

1. Voorbereiding (verwijderen van niet verhandelbare toplaag en maken van doorvaartopening);
2. Zandwinnen (en afvoeren);
3. Opvullen zandwinputten (met baggerspecie);
4. Afwerken en inrichten van natuurgebied (eindinrichting).

De scheidslijn tussen deze werkzaamheden is niet hard. Door de fasering, waarschijnlijk wordt er gestart in het gebied ten westen van de steenfabriek, zullen werkzaamheden uit verschillende planfasen tegelijkertijd of parallel worden uitgevoerd. Een voorbeeld is het winnen van zand en het toepassen van baggerspecie. Met bepaalde technieken is het mogelijk om tegelijkertijd in één plas zand te winnen en baggerspecie toe te passen. Het grote voordeel hiervan is dat de zandwinplas minder lang “open ligt” en er dus ook eerder toegewerkt kan worden naar de eindinrichting en openstelling van het terrein.

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de omgeving. De werktijden zijn van 7.00 (of zonsopgang) tot 17.00. De machines worden zo stil als mogelijk uitgevoerd (in de Ingenschewaarden, een ander project van deze aannemer, wordt aanzienlijk stiller gewerkt dan strikt noodzakelijk volgens de vergunning). Ook wordt al het materiaal aan- en afgevoerd per schip, waardoor er geen vrachtwagens af en aan rijden en de overlast wordt beperkt.

Al deze bovenstaande punten worden vastgelegd en beschreven in een uitvoeringsplan. Dit uitvoeringsplan wordt de komende periode opgesteld in overleg met de betrokken partijen. Het uitvoeringsplan wordt daarnaast onderdeel van de vergunningen, waardoor het geen vrijblijvend document is.